SKLEPI

SKLEP SVETA (SZVP) 2017/915

z dne 29. maja 2017

o dejavnostih ozaveščanja Unije v podporo izvajanju Pogodbe o trgovini z orožjem

SVET EVROPSKE UNIJE –

ob upoštevanju Pogodbe o Evropski uniji in zlasti členov 28(1) in 31(1) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Pogodbo o trgovini z orožjem (v nadaljnjem besedilu: PTO) je 2. aprila 2013 sprejela Generalna skupščina ZN. PTO je na voljo za podpis od 3. junija 2013, veljati pa je začela 24. decembra 2014. Vse države članice so pogodbenice PTO.

(2) Cilj PTO je vzpostavitev najvišjih možnih skupnih mednarodnih standardov za ureditev zakonite trgovine s konvencionalnim orožjem, preprečevanje in odpravo nedovoljene trgovine s konvencionalnim orožjem ter preprečevanje preusmerjanja tega orožja. Pri tem sta ključna izziva učinkovito izvajanje PTO s strani držav pogodbenic in njena splošna uporaba, glede na to, da je urejanje mednarodne trgovine z orožjem že po naravi globalno prizadevanje. Kot prispevek k obravnavi teh izzivov je Svet 16. decembra 2013 sprejela Sklep 2013/768/SZVP ([1]) in tako razširila program pomoči za nadzor izvoza blaga Unije z dejavnostmi, ki so specifične za PTO.

(3) Dejavnosti, ki se izvajajo na podlagi Sklepa 2013/768/SZVP, vključujejo šestnajst držav upravičenk in zajemajo širok spekter področij, pomembnih za vzpostavitev in razvoj nacionalnega sistema nadzora nad prenosom orožja, kot je določeno v PTO. Sodelovanje že uspešno poteka z več državami, ki pred tem nikoli niso bile vključene v druge dejavnosti pomoči Unije, povezane z nadzorom izvoza, s čimer se odraža globalna narava PTO. Zato so priporočljivi nadaljnji ukrepi za to podskupino držav, da bi zagotovili trajen napredek in te upravičenke spodbudili, da bi same ozaveščale druge države v regiji.

(4) Poleg nadaljnjega izvajanja dejavnosti z državami upravičenkami, obravnavanimi v okviru Sklepa 2013/768/SZVP, je priporočljivo, da se nadaljuje pristop, ki je usmerjen v povpraševanje, pri čemer se dejavnosti pomoči lahko aktivirajo na zahtevo držav, ki so določile, kaj je potrebno storiti za izvajanje PTO. Tak pristop se je izkazal za pravičnega in uspešnega pri zagotavljanju pomoči državam, ki so izrazile zavezanost in izkazale odgovornost v zvezi s PTO prek svojih zahtevkov za pomoč Unije. Ta sklep zato ohranja določeno število dejavnosti, ki bodo na voljo na zahtevo.

(5) Pomoč, ki jo nudi Unija v okviru Sklepa Sveta (SZVP) 2015/2309 ([2]), vključuje več držav iz bližnjega vzhodnega in južnega sosedstva Unije. Poleg tega Unija v okviru instrumenta za prispevanje k stabilnosti in miru že dolgo nudi pomoč pri nadzoru nad izvozom blaga z dvojno rabo, pri čemer podpira razvoj pravnih okvirov in

([1]) Sklep Sveta 2013/768/SZVP z dne 16. decembra 2013 o delovanju EU v podporo izvajanju Pogodbe o trgovini z orožjem v okviru evropske varnostne strategije (UL L 341, 18.12.2013, str. 56).

([2]) Sklep Sveta (SZVP) 2015/2309 z dne 10. decembra 2015 o spodbujanju učinkovitega nadzora nad izvozom orožja (UL L 326, 11.12.2015, str. 56).

institucionalnih zmogljivosti za vzpostavitev in izvajanje učinkovitega nadzora nad izvozom blaga z dvojno rabo. Poleg tega Unija podpira izvajanje Resolucije Varnostnega sveta Združenih narodov (VSZN) 1540(2004), ki predpisuje učinkovit nadzor nad prenosom blaga, povezanega z orožjem za množično uničevanje, in sicer prek instrumenta za prispevanje k stabilnosti in miru ter Skupnega ukrepa Sveta 2006/419/SZVP ([1]), Skupnega ukrepa Sveta 2008/368/SZVP ([2]) in Sklepom Sveta 2013/391/SZVP ([3]).

Nadzor, vzpostavljen za izvajanje Resolucije VSZN 1540(2004) in v okviru programov Unije za pomoč pri nadzoru nad izvozom blaga z dvojno rabo, tako prispeva k splošni zmogljivosti za učinkovito izvajanje PTO, saj se zakoni, upravni postopki in agencije, pristojne za nadzor nad izvozom blaga z dvojno rabo, pogosto prekrivajo s tistimi za nadzor nad izvozom konvencionalnega orožja. Zato je ključno zagotoviti natančno usklajevanje med dejavnostmi nadzora nad izvozom blaga z dvojno rabo in podpornimi dejavnostmi za izvajanje PTO.

(6) Veliko število dejavnosti iz tega sklepa Sveta, utemeljuje uporabo dveh izvajalcev, da bi bilo delo lahko učinkovito porazdeljeno. Svet in Komisija sta Nemški zvezni urad za gospodarstvo in nadzor izvoza (BAFA) zadolžila za izvajanje zgodnejših projektov, povezanih z nadzorom izvoza. BAFA je ustrezno pridobil obsežno strokovno znanje in izkušnje. Expertise France je zadolžen za projekte EU v okviru P2P, ki so povezani z blagom z dvojno rabo in se financirajo v okviru instrumenta za prispevanje k stabilnosti in miru. Njegova vloga pri izvajanju tega sklepa bo pomagala zagotoviti ustrezno usklajevanje s projekti, povezanimi z blagom z dvojno rabo –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

1. V podporo čimprejšnjemu učinkovitemu izvajanju in splošni uporabi PTO Unija izvaja dejavnosti z naslednjimi cilji:

(a) nudenja podpore več državam pri krepitvi njihovih sistemov nadzora nad prenosom orožja za učinkovito izvajanje PTO;

(b) povečanja ozaveščenosti in odgovornosti glede PTO na nacionalni in regionalni ravni, in sicer s strani ustreznih nacionalnih in regionalnih organov ter deležnikov civilne družbe.

2. Unija za uresničitev ciljev iz odstavka 1 izvaja naslednje projektne dejavnosti:

(a) pomoč državam upravičenkam pri pripravi, posodabljanju oziroma izvajanju ustreznih zakonodajnih in upravnih ukrepov za uvedbo in razvoj učinkovitega sistema nadzora nad prenosom orožja v skladu z zahtevami iz PTO;

(b) izboljšanje strokovnega znanja in sposobnosti uradnikov držav upravičenk za izdajanje dovoljenj oziroma izvrševanje nadzora, predvsem z izmenjavo najboljših praks, usposabljanjem in dostopnostjo ustreznih virov informacij, da bi zagotovili primerno izvajanje in izvrševanje nadzora nad prenosom orožja;

(c) spodbujanje preglednosti mednarodne trgovine z orožjem na podlagi zahtev po preglednosti iz PTO;

(d) spodbujanje držav upravičenk in njihovih sosed k stalnemu upoštevanju PTO z vključevanjem ustreznih nacionalnih in regionalnih deležnikov, kot so nacionalni parlamenti, pristojne regionalne organizacije in predstavniki civilne družbe, ki so dolgoročno zainteresirani za spremljanje učinkovitega izvajanja PTO.

Projektne dejavnosti iz tega odstavka so podrobno opisane v Prilogi.

([1]) Skupni ukrep Sveta 2006/419/SZVP z dne 12. junija 2006 za podporo pri izvajanju Resolucije Varnostnega sveta Združenih narodov 1540 (2004) ter v okviru izvajanja Strategije EU proti širjenju orožja za množično uničevanje (UL L 165, 17.6.2006, str. 30).

([2]) Skupni ukrep Sveta 2008/368/SZVP z dne 14. maja 2008 za podporo pri izvajanju Resolucije Varnostnega sveta Združenih narodov 1540 (2004) ter v okviru izvajanja Strategije EU proti širjenju orožja za množično uničevanje (UL L 127, 15.5.2008, str. 78).

([3]) Sklep Sveta 2013/391/SZVP z dne 22. julija 2013 za podporo pri praktičnem izvajanju Resolucije Varnostnega sveta Združenih narodov 1540 (2004) o neširjenju orožja za množično uničevanje in njegovih nosilcev (UL L 198, 23.7.2013, str. 40).

Člen 2

1. Za izvajanje tega sklepa je odgovoren visoki predstavnik Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko (v nadaljnjem besedilu: visoki predstavnik).

2. Za tehnično izvedbo projektnih dejavnosti iz člena 1(2) skrbita BAFA in Expertise France.

3. BAFA in Expertise France te naloge opravljata pod pristojnostjo visokega predstavnika. Visoki predstavnik v ta namen z BAFA in Expertise France sprejme potrebne dogovore.

Člen 3

1. Referenčni finančni znesek za izvajanje projektnih dejavnosti iz člena 1(2) znaša 7 178 924,36 EUR. Predvideni skupni proračun za celotni projekt je 8 368 151,36EUR. Del ocenjenega proračuna, ki ni krit iz referenčnega zneska, s sofinanciranjem zagotovi Vlada Zvezne republike Nemčije in Expertise France.

2. Odhodki, ki se financirajo iz referenčnega zneska iz odstavka 1, se upravljajo v skladu s postopki in pravili, ki veljajo za proračun Unije.

3. Komisija nadzira pravilno upravljanje odhodkov iz odstavka 1. V ta namen z BAFA in Expertise France sklene potrebne sporazume o financiranju. Sporazumi o financiranju določijo, da morata BAFA in Expertise France zagotoviti prepoznavnost prispevka Unije, ustrezno njegovi višini.

4. Komisija si prizadeva skleniti sporazume o financiranju iz odstavka 3 čim prej po začetku veljavnosti tega sklepa. V primeru težav v tem postopku o tem obvesti Svet, obvesti pa ga tudi o datumu sklenitve sporazuma o financiranju.

Člen 4

1. Visoki predstavnik o izvajanju tega sklepa poroča Svetu na podlagi rednih poročil, ki jih pripravita izvajalca. Ta poročila so izhodišče za ocenjevanje, ki ga opravi Svet.

2. Komisija zagotovi podatke o finančnih vidikih izvajanja projektnih dejavnosti iz člena 1(2).

Člen 5

Ta sklep začne veljati na dan sprejetja.

Veljati preneha 36 mesecev po datumu sklenitve sporazuma o financiranju iz člena 3(3) ali šest mesecev po datumu sprejetja, če v zadevnem obdobju niso bili sklenjeni sporazumi o financiranju.

V Bruslju, 29. maja 2017

Za Svet

Predsednik

C. CARDONA

PRILOGA

1. Ozadje in razlogi za podporo Unije

Ta sklep temelji na prejšnjih sklepih Sveta o podpori postopku ZN, ki je privedel do oblikovanja pogodbe o trgovini z orožjem (PTO) ter spodbujanja njenega učinkovitega izvajanja in splošne uporabe ([1]). PTO je Generalna skupščina ZN sprejela 2. aprila 2013, veljati pa je začela 24. decembra 2014.

Deklarirani cilj PTO je „vzpostaviti najvišje mogoče skupne mednarodne standarde za ureditev ali izboljšanje ureditve mednarodne trgovine s konvencionalnim orožjem, preprečiti in odpraviti nedovoljeno trgovino s konvencionalnim orožjem ter preprečiti njegovo preusmerjanje“. Njen deklarirani namen pa je „prispevati k mednarodnemu in regionalnemu miru, varnosti in stabilnosti; zmanjšati trpljenje ljudi ter spodbujati sodelovanje, preglednost in odgovorno ravnanje držav pogodbenic v mednarodni trgovini s konvencionalnim orožjem, s čimer bo vzpostavljeno zaupanje med državami pogodbenicami“. Cilj in namen PTO sta tako skladna s splošnim ciljem zunanje in varnostne politike Unije, kot je zapisan v členu 21 Pogodbe o Evropski uniji.

Po sprejetju PTO leta 2013 sta trenutno glavna izziva njeno učinkovito izvajanje in splošna uporaba.

Pri reševanju teh izzivov sta ključna pomoč pri nadzoru izvoza in ozaveščanje, ki sta zato tudi osrednja elementa tega sklepa. Glede pomoči pri nadzoru izvoza ta sklep obravnava posamezne partnerske države in področje uporabe pušča odprto za morebitno pomoč novim državam, ki bi zanjo zaprosile.

Glede devetih posameznih partnerskih držav (Senegal, Burkina Faso, Gana, Filipini, Gruzija, Peru, Jamajka, Kolumbija, Kostarika) ta sklep predvideva nadaljnji razvoj sodelovanja, začenši s prvo fazo dejavnosti za podporo izvajanju, financirano v okviru Sklepa 2013/768/SZVP.

V zvezi s področjem uporabe za države upravičenke, ki zaprosijo za pomoč, ta sklep temelji na enakih preizkušenih dejavnosti, kot so se izvajale v skladu s Sklepom 2013/768/SZVP, in sicer.

— programih usmerjene pomoči, na podlagi katerih bo državam upravičenkam nudena prilagojena in daljnosežna pomoč pri izpolnjevanju zahtev iz PTO. Pomoč se bo oblikovala v skladu z načrtom za pomoč, ki bo dogovorjen z državami upravičenkami in ki bo natančno določal prednostne ukrepe, zagotavljal lokalno odgovornost ter po potrebi odražal zavezanost ratifikaciji PTO

— priložnostnih dejavnostih pomoči, ki bodo obravnavale države upravičenke z omejenimi in bolj natančno določenimi potrebami. Unija se bo lahko s temi priložnostnimi dejavnostmi pomoči prožno in hitro odzivala na prošnje za pomoč.

Glede izziva splošne uporabe PTO ta sklep vključuje komponento regionalne ozaveščenosti, ki poleg devetih posameznih partnerskih držav vključuje tudi najpomembnejše regionalne organizacije. Drugi tak vzvod podpore splošni uporabi je ozaveščanje z letnimi konferencami držav pogodbenic PTO.

V tem sklepu je tako določen celovit niz dejavnosti pomoči in ozaveščanja, s katerimi bi prispevali k obravnavi izzivov v zvezi z učinkovitim izvajanjem in splošno uporabo. Sklep temelji na rezultatih in spoznanjih, pridobljenih v zgodnejši fazi, ki je bila financirana na podlagi Sklepa 2013/768/SZVP, ter priča o neprekinjeni in odločni podpori PTO s strani Unije in njenih držav članic.

2. Splošni cilji

Temeljni cilj tega sklepa je, da več držav dobi podporo za okrepitev svojih sistemov za nadzor nad prenosom orožja, kar je potrebno za učinkovito izvajanje PTO in spodbujanje njene splošne uporabe. Natančneje bodo dejavnosti Unije zagotovile:

(a) okrepitev zmogljivosti in strokovnega znanja držav upravičenk za nadzor nad prenosom orožja;

([1]) Glej Sklep 2009/1012/SZVP; Sklep Sveta 2010/336/SZVP; Sklep 2012/711/SZVP; Sklep 2013/43/SZVP; in Sklep 2013/768/SZVP.

(b) večjo ozaveščenost in odgovornost ustreznih deležnikov, kot so pristojne regionalne organizacije, nacionalni parlamenti in predstavniki civilne družbe, ki so dolgoročno zainteresirani za učinkovitost izvajanja PTO;

(c) ozaveščanje drugih držav, da bi podprli splošno uporabo in učinkovito izvajanje PTO.

3. Opis projektnih dejavnosti

3.1 Okrepitev skupine strokovnjakov, ki je bila ustanovljena s Sklepom 2013/768/SZVP

3.1.1 Cilj projekta

Skupina strokovnjakov, ustanovljena na podlagi Sklepa 2013/768/SZVP, je zagotovila ustrezno določene, usposobljene in zanesljive vire za ustrezno podporo dejavnostim pomoči. Na podlagi pridobljenih izkušenj je zdaj treba skupino razširiti v smislu števila strokovnjakov in raznolikosti njihovega strokovnega znanja ter vrste strokovnjakov, na primer tudi z vključevanjem nevladnih strokovnjakov; treba je spodbujati njihovo dolgoročno vključenost v državah upravičenkah in v skupini vzpostaviti sistem usposabljanja vodij usposabljanja.

3.1.2 Opis projekta

Izvajalca si prizadevata za razširitev skupine strokovnjakov, pri čemer v kar največji možni meri zagotavljata široko geografsko pokritost in obseg strokovnega znanja. Predvsem bi morali spodbujati sodelovanje strokovnjakov iz držav, ki so pred kratkim uspešno razvile nacionalne sisteme nadzora nad prenosom orožja, vključno s tistimi, ki so bili razviti v povezavi s prejeto mednarodno pomočjo. Izvajalca redno poročata Delovni skupini Sveta za izvoz konvencionalnega orožja (COARM) o skupini, njeni sestavi in zmogljivosti opravljanja nalog, ki izhajajo iz dejavnosti, predvidenih v tem sklepu. Delovna skupina COARM lahko po potrebi odloča o korektivnih ukrepih.

Celotno strokovno znanje skupine strokovnjakov bi moralo obsegati vse vidike nacionalnega sistema nadzora nad prenosom orožja, zlasti pa pravni vidik, izdajanje dovoljenj, carine/izvrševanje, ozaveščanje, kazenski pregon/sankcije, poročanje/preglednost.

3.1.2.1 Strokovnjaki

Izvajalca zagotavljata pošteno in pregledno zaposlovanje strokovnjakov in v zvezi s strokovnjaki Unije v celoti uporabljata seznam strokovnjakov Unije za ozaveščanje, ki ga pošilja in posodablja Delovna skupina COARM.

3.1.2.2 Sestanki strokovnjakov

V obdobju veljavnosti tega sklepa bosta izvajalca organizirala štiri dvodnevne sestanke strokovnjakov (vsak po dva). Cilj teh srečanj je predvsem:

— da strokovnjaki uskladijo svoje razumevanje izzivov in odzivov v zvezi s podporo izvajanju PTO;

— da se po potrebi pripravi skupno gradivo, ki ga nato strokovnjaki uporabijo pri zagotavljanju pomoči (kot na primer priročnik in smernice) s čimer se zagotovi doslednost nasvetov strokovnjakov;

— da se oceni komponenta usposabljanja vodij usposabljanja (glej 3.1.2.3.) in po potrebi sprejme odločitev o njenih spremembah.

Dva sestanka, vključno z uvajalnim, naj bi potekala v Bruslju. Druga dva sestanka pa bosta potekala glede na lokacijo izvajalca. Na vsak sestanek bo povabljenih do 40 strokovnjakov, glede na geografsko ravnotežje in potrebe komponente usposabljanja vodij usposabljanja (glej 3.1.2.3.).

3.1.2.3 Usposabljanje vodij usposabljanja

Namen tega usposabljanja je podpora usposabljanju več strokovnjakov iz držav upravičenk, da bi jim nato omogočili učinkovito usposabljanje svojih kolegov. Kadar je mogoče, izvajalca oglašujeta usposabljanje vodij usposabljanja in določita prihodnje vodje usposabljanja pri zagonu dejavnosti pomoči v državah upravičenkah na podlagi tega sklepa. Ti uradniki bodo naknadno registrirani v skupini strokovnjakov ter temu ustrezno povabljeni na sestanke strokovnjakov iz 3.1.2.2.

Usposabljanje vodij usposabljanja bo potekalo tretji, dodatni dan, takoj po sestanku strokovnjakov. Udeležili se ga bodo prihodnji vodje usposabljanja in ustrezno število strokovnjakov iz skupine za vodenje usposabljanja.

Med letnimi sestanki strokovnjakov in dodatnimi usposabljanji vodij usposabljanja se bodo spodbujali stiki med strokovnjaki za usposabljanje in prihodnjimi vodji usposabljanj, po potrebi pa bi lahko organizirali tudi dodatna usposabljanja v državah upravičenkah, ob bok načrtovanim dejavnostim pomoči (na primer pol dneva namenjenega delavnici, ki je navedena v 3.2.3.1.).

Na vsako usposabljanje se lahko prijavi do 15 prihodnjih vodij usposabljanja.

Za zadevno usposabljanje vodij usposabljanja bo zadolžen izvajalec, odgovoren za izvedbo sestanka strokovnjakov.

3.2 Dodatna pomoč za dolgoročne države partnerice

3.2.1 Dolgoročne države partnerice

Senegal, Burkina Faso, Gana, Filipini, Gruzija, Peru, Jamajka, Kolumbija, Kostarika.

Izvajalca bosta te dolgoročne države partnerice obravnavala v naslednjem vrstnem redu:

— BAFA: Gana, Gruzija, Peru, Jamajka, Kolumbija, Kostarika

— Expertise France: Senegal, Burkina Faso, Filipini

3.2.2 Cilj projekta

Sklep 2013/768/SZVP je Uniji omogočil, da je na podlagi prvotnega načrta začela sodelovati z devetimi državami partnericami iz točke 3.2.1. Izvršitev ali delna izvršitev načrta je nato razkrila dodatne izzive, ki jih je treba rešiti, da bi lahko napredovali v smeri celovitejšega izvajanja PTO. Skupno število razpoložljivih dejavnosti bo zagotovljeno in dodeljeno glede na potrebe, interese in absorpcijske sposobnosti držav upravičenk.

3.2.3 Opis projekta

3.2.3.1 Delavnice v državah

Za devet dolgoročnih držav partneric bo organiziranih skupno 45 dvodnevnih delavnic v državah upravičenkah, in sicer v okviru nadaljnjega ukrepanja po že opravljenem delu in doseženih rezultatih na podlagi Sklepa 2013/768/SZVP.

3.2.3.2 Študijski obiski v državah članicah

Dejavnosti v državah upravičenkah bodo dopolnjene z največ devet tridnevnimi študijskimi obiski, ki bodo na voljo vladnim in nadzornim uradnikom ter uradnikom, pristojnim za izdajanje izvoznih dovoljenj. Študijski obisk bo organiziral izvajalec, pristojen za dolgoročno državo partnerico, ki je upravičena do tega obiska (glej točko 3.2.1.).

Študijske obiske bi bilo treba zaradi njihovega velikega potenciala za usposabljanje načeloma nameniti prihodnjim izvajalcem usposabljanja v državah upravičenkah, tj. uradnikom iz teh držav, ki sodelujejo v komponenti usposabljanje za izvajalce usposabljanja iz točke 3.1.2.3.

3.3 Regionalno ozaveščanje

3.3.1 Cilj projekta

Devet določenih držav upravičenk bi lahko imelo pomembno vlogo pri regionalnem ozaveščanju z nadaljnjim navezovanjem stikov s svojimi sosednjimi državami v zvezi s problematiko prenosa orožja in izvajanjem PTO. To bi lahko dolgoročno spodbujalo sodelovanje jug-jug.

Ta sklep jim zato omogoča, da skupaj ali posamično, glede na svoje zmogljivosti, organizirajo podregionalne delavnice za največ tri sosednje države.

3.3.2 Opis projekta

Za namene regionalnega ozaveščanja bo načrtovanih največ 12 dvodnevnih delavnic. Razen če bi se drugače dogovorili z državami gostiteljicami, bodo potekale na naslednji način:

— za Senegal, Burkino Faso in Gano: največ tri delavnice za največ tri države ECOWAS, po potrebi v sodelovanju s Komisijo ECOWAS, po načelu rotacije, razen če se zadevne tri države gostiteljice ne dogovorijo drugače;

— za Peru, Kostariko in Kolumbijo: največ tri delavnice za največ tri države UNLIREC, po potrebi v sodelovanju z UNLIREC, po načelu rotacije, razen če se zadevne tri države gostiteljice ne dogovorijo drugače;

— za Filipine, Gruzijo in Jamajko: največ dve delavnici, vsaka izmed njiju za največ tri ustrezne sosednje države. V Gruziji in na Filipinih se nahajata regionalna sekretariata centrov odličnosti za KBRJ, ki bi lahko olajšala sinergije s projekti, povezanimi z nadzorom izvoza, omogočila pa bi tudi določanje držav, ki bi jih povabili k sodelovanju, ter stike z njimi.

Povabljenih bo največ deset uradnikov na povabljeno sosednjo državo.

Expertise France bo prevzel delavnice za Senegal, Burkino Faso, Gano in Filipine, BAFA pa delavnice za Peru, Kostariko, Kolumbijo, Gruzijo in Jamajko.

3.4 Programi pomoči na podlagi načrta

3.4.1 Cilj projekta

Cilj posebnih programov pomoči in načrtov zanje je okrepitev zmogljivosti držav upravičenk za celovito in trajno izpolnjevanje zahtev iz PTO. Načrt bo novi državi upravičenki omogočil, da predvidi, kakšna pomoč je načrtovana, hkrati pa bodo v njem predstavljene izboljšave, ki jih lahko pričakuje pri svojih zmogljivostih za nadzor nad prenosom. Države upravičenke bodo države, ki bodo zaprosile za pomoč po sprejetju tega sklepa.

3.4.2 Opis projekta

Nacionalni programi pomoči bodo vzpostavljeni za največ devet držav upravičenk.

Posebne programe pomoči bi bilo treba razviti po naslednjih fazah:

(a) prošnja za pomoč za izvajanje PTO. Ta prošnja bi morala biti čim bolj utemeljena in bi morala biti v njej že določena posebna področja, za katera naj bi bila prejeta pomoč. Če je ustrezno, bi morala država prosilka navesti, kakšno pomoč je že prejela oziroma prejema iz drugih virov (glej tudi oddelek 6 v nadaljevanju) ter informacije o svoji nacionalni strategiji za izvajanje PTO;

(b) visoki predstavnik se bo glede na stopnjo utemeljenosti prošnje in merila iz točke štiri skupaj z COARM in izvajalcem odločil, ali je država prosilka upravičena do pomoči;

(c) če bo prošnja za pomoč sprejeta, bo izvajalec organiziral strokovni ocenjevalni obisk. Ta obisk bi moral biti utemeljen na tesnem sodelovanju med izvajalcem in tretjo državo, ki prosi za pomoč, pri njem pa bi moralo sodelovati nekaj najustreznejših strokovnjakov iz skupine strokovnjakov.

Strokovni ocenjevalni obisk se lahko, kadar je to mogoče, pripravi z uporabo vprašalnikov in z zbiranjem informacij, ki so na voljo. Med njim bo opravljena prva ocena potreb in prednostnih nalog države, ki prosi za pomoč. Omogočil bo zlasti, da se z državo, ki prosi za pomoč, razjasni, kaj je potrebno za učinkovito izvajanje PTO, ter primerjavo teh potreb s sredstvi, ki jih država že ima. Ta prvi strokovni ocenjevalni obisk bo obsegal vse ustrezne domače agencije in deležnike, med njim pa bodo določeni motivirani in zanesljivi lokalni partnerji;

(d) izvajalec bo na podlagi rezultatov strokovnega ocenjevalnega obiska sestavil načrt pomoči. Pri pripravi tega načrta pomoči bo upošteval vso pomoč v zvezi s PTO, ki jo morda zagotavljajo Prostovoljni skrbniški sklad za PTO, Skrbniški sklad ZN za podporo sodelovanju pri urejanju področja orožja (UNSCAR) ali druge organizacije (glej tudi oddelek 6 v nadaljevanju). Če je država, ki prosi za pomoč, že razvila nacionalno strategijo za izvajanje PTO, bo izvajalec zagotovil tudi, da je načrt pomoči skladen s to nacionalno strategijo za izvajanje;

(e) osnutek načrta pomoči bo predložen državi upravičenki, da bi ga ustrezni organ lahko odobril. Načrt bo prilagojen državi upravičenki in bo določal prednostne naloge za pomoč;

(f) pri izvajanju načrta bodo sodelovali vsi ustrezni strokovnjaki iz skupine strokovnjakov in drugi ustrezni deležniki. Izvajalec bo lahko po potrebi prenesel organizacijo in/ali izvajanje procesa ocenjevanja, pa tudi pripravo načrta pomoči na zunanjega strokovnjaka ali strokovnjake. Te naloge bo nato izvajalec nadziral.

Med instrumente pomoči bodo vključeni zlasti pravni pregledi, seminarji za usposabljanje in delavnice, spodbujala pa se bo uporaba spletnih orodij in virov informacij, na primer spletni portal EU za ozaveščanje v okviru P2P in bilten EU za P2P. Te instrumente pomoči bo izbral izvajalec glede na posebne potrebe in prednostne naloge, določene med strokovnim ocenjevalnim obiskom, ter v skladu z načrtom.

3.4.3 Geografska razčlenitev načrtov

Ob upoštevanju dejavnosti, ki se že izvajajo v skladu s Sklepom 2013/768/SZVP, in z njimi povezanih zaželenih nadaljnjih ukrepov se bo devetih načrtov izvajalo na naslednji način (v oklepajih je naveden pristojni izvajalec):

— Severna, Srednja in Zahodna Afrika: 5 (Expertise France)

— Južna in Vzhodna Afrika: 1 (BAFA)

— Jugovzhodna Azija: 2 (BAFA)

— Bližnji vzhod in zalivske države ter Srednja Azija: 1 (Expertise France)

V skladu s prakso ZN se bo v pogodbah, sklenjenih z izvajalcema, dodatno določilo, katere tretje države iz navedenih geografskih območij izvajalca pokrivata.

3.5 Priložnostne delavnice za pomoč

3.5.1 Cilj projekta

S priložnostnimi delavnicami za pomoč naj bi okrepili zmogljivosti držav upravičenk za nadzor nad prenosom orožja, tako da bodo lahko usmerjeno in ustrezno izpolnjevale zahteve iz PTO. Unija se bo lahko s temi priložnostnimi dejavnostmi pomoči prožno in hitro odzivala na prošnje za pomoč, v katerih so opredeljene posebne potrebe, povezane z izvajanjem PTO. Dejavnosti bo mogoče usmeriti v eno posamezno državo upravičenko ali pa več držav, ki imajo podobne potrebe.

3.5.2 Opis projekta

Zagotovljenih bo največ 14 dvodnevnih delavnic, ki bodo organizirane na specifično prošnjo za pomoč in če bo izražen interes za razvoj enega ali več posebnih področij sistema nadzora nad prenosom orožja.

S temi delavnicami bo zagotovljena prilagojena pomoč, posvečene pa bodo posebnim vprašanjem, ki jih bo izpostavila država prosilka oziroma prosilke. Organizirane bodo v državah upravičenkah, strokovno znanje pa bodo prispevali strokovnjaki iz skupine strokovnjakov.

Visoki predstavnik bo v posvetovanju s COARM odločil, kako se odzvati na prošnje za pomoč. Podlaga za oceno visokega predstavnika bodo predvsem merila iz točke 4, natančnost prošnje in opredelitev zadevnih problemov v njej ter geografsko ravnovesje.

3.5.3 Geografska razčlenitev priložnostnih delavnic za pomoč

14 priložnostnih delavnic za pomoč bo organiziranih na naslednji način (v oklepajih je naveden pristojni izvajalec):

— Latinska Amerika: 3 (BAFA) in 1 (Expertise France)

— Afrika: 3 (Expertise France)

— Srednja in jugovzhodna Azija: 2 (BAFA) in 1 (Expertise France)

— Vzhodna Evropa in Kavkaz: 2 (BAFA)

— zalivske države in Bližnji vzhod: 2 (Expertise France)

V skladu s prakso ZN se bo v pogodbah, sklenjenih z izvajalcema, dodatno določilo, katere tretje države iz navedenih geografskih območij izvajalca pokrivata.

3.6 Zaključna konferenca držav, upravičenih do dejavnosti pomoči iz PTO

3.6.1 Cilj projekta

Cilj konference je povečati ozaveščenost in odgovornost ustreznih deležnikov, kot so pristojne regionalne organizacije, nacionalni parlamenti in predstavniki civilne družbe, ki imajo dolgoročni interes za učinkovito izvajanje PTO.

3.6.2 Opis projekta

Projekt bo izveden v obliki dvodnevne konference, ki bo organizirana proti koncu izvajanja tega sklepa in po možnosti vzporedno s sejo COARM. Za njegovo izvajanje bo odgovoren BAFA. Konference se bodo udeležili ustrezni predstavniki devetih dolgoročnih upravičenk (3.2.1.) in držav, ki so upravičene do dejavnosti iz točk 3.4. in 3.5.

Na konferenci si bodo države upravičenke lahko izmenjale izkušnje, razjasnile svoja stališča glede PTO ter dale informacije glede statusa ratifikacije in izvajanja PTO, mogoče pa bo tudi izmenjati ustrezne informacije s predstavniki nacionalnih parlamentov, regionalnih organizacij in civilne družbe.

Med udeleženci te konference bi zato morali biti:

— diplomatsko in vojaško/obrambno osebje iz držav upravičenk, zlasti organov, odgovornih za nacionalne politike, povezane s PTO;

— tehnično osebje in osebje organov kazenskega pregona iz držav upravičenk, zlasti uradniki organov za izdajo dovoljenj, carine in organov kazenskega pregona;

— predstavniki nacionalnih, regionalnih in mednarodnih organizacij, ki zagotavljajo pomoč, ter predstavniki držav, ki so zainteresirane za zagotavljanje ali prejemanje pomoči pri strateškem trgovinskem nadzoru;

— predstavniki ustreznih nevladnih organizacij, možganskih trustov, nacionalnih parlamentov in industrije.

Po pričakovanjih bo na konferenci sodelovalo največ 80 udeležencev. Kraj konference in končni seznam povabljenih držav in organizacij bo določil visoki predstavnik po posvetovanju z Delovno skupino COARM na predlog izvajalca.

3.7 Spremljajoči dogodki ob robu konference držav pogodbenic PTO

3.7.1 Cilj projekta

Letne konference držav pogodbenic PTO so edinstvena priložnost za ozaveščanje ustreznih uradnikov in deležnikov v zvezi s problematiko PTO. Na spremljajočih dogodkih, ki jih bo financirala Unija, se bo zlasti krepila ozaveščenost glede dejavnosti unije za podporo izvajanju, pa tudi ozaveščanje držav, ki bi lahko poiskale pomoč, spodbujale pa se bodo tudi dobre prakse v državah upravičenkah.

3.7.2 Opis projekta

Med trajanjem programa bodo organizirani trije spremljajoči dogodki, tj. eden ob vsaki letni konferenci držav podpisnic PTO. Za njihovo izvajanje bo odgovoren Expertise France. S sredstvi Unije se lahko krijejo zlasti potni stroški največ treh strokovnjakov/uradnikov iz držav upravičenk.

4. Upravičenke do projektnih dejavnosti iz oddelkov 3.4. in 3.5.

Do projektnih dejavnosti iz točke 3.4. in 3.5. so lahko države upravičenke, ki zaprosijo za pomoč pri izvajanju PTO, izbrane pa bodo, med drugim, po naslednjih merilih:

— stopnja politične in pravne zavezanosti pristopu k PTO in stanje izvajanja mednarodnih instrumentov za nadzor trgovine z orožjem in prenosa orožja, ki veljajo za zadevno državo;

— verjetnost pozitivnih rezultatov dejavnosti pomoči;

— ocena morebitne že prejete ali načrtovane pomoči pri nadzoru nad prenosom blaga z dvojno rabo in orožja;

— pomen države pri svetovni trgovini z orožjem;

— pomen države za varnostne interese Unije;

— upravičenost do uradne razvojne pomoči.

5. Izvajalca

Glede na delovno obremenitev, ki izhaja iz dejavnosti na podlagi tega sklepa, je priporočljivo uporabiti dva pristojna izvajalca, in sicer BAFA in Expertise France. Izvajalca bosta po potrebi sodelovala z agencijami držav članic za nadzor nad izvozom, ustreznimi regionalnimi in mednarodnimi organizacijami, možganskimi trusti, raziskovalnimi inštituti in nevladnimi organizacijami oziroma bosta na njih prenesla naloge.

Svet in Komisija sta BAFA pooblastila za izvedbo več prejšnjih projektov, povezanih z nadzorom nad izvozom. BAFA je pri tem pridobil obsežno strokovno znanje in izkušnje. Expertise France se ukvarja s projekti EU v okviru P2P, ki so povezani z blagom z dvojno rabo in se financirajo v okviru instrumenta za prispevanje k stabilnosti in miru. Njegova vloga pri izvajanju tega sklepa Sveta bo pomagala zagotoviti ustrezno usklajevanje s projekti, povezanimi z blagom z dvojno rabo. Oba izvajalca imata torej dokazane izkušnje, usposobljenost in potrebno strokovno znanje v zvezi s celo vrsto ustreznih dejavnosti Unije za nadzor nad izvozom, tudi na področju blaga z dvojno rabo in nadzora nad izvozom orožja.

6. Usklajevanje z drugimi ustreznimi dejavnostmi pomoči

Izvajalca bi morala veliko pozornost nameniti tudi dejavnostim v zvezi s PTO, ki se izvajajo na podlagi Akcijskega programa ZN za preprečevanje vseh vidikov nezakonitega trgovanja z osebnim in lahkim orožjem, boj proti njim in njihovo izkoreninjenje ter njegovega podpornega sistema za izvajanje (PoA-ISS), RVSZN 1540 (2004), Prostovoljnega skrbniškega sklada za PTO in UNSCAR, pa tudi drugim dvostranskim dejavnostim pomoči. Ustrezno bi morala sodelovati z drugimi subjekti, ki zagotavljajo pomoč, da ne bi prihajalo do podvajanja prizadevanj ter da bi bi zagotovili kar največjo usklajenost in dopolnjevanje.

Namen projekta je tudi bolje seznaniti države upravičenke z instrumenti Unije, s katerimi je mogoče podpreti sodelovanje jug-jug pri nadzoru izvoza. Zato bi bilo treba pri dejavnostih pomoči obveščati o razpoložljivih instrumentih, kot je pobuda EU za centre odličnosti na področju KBRJ in drugi programi EU v okviru P2P, in spodbujati njihovo uporabo.

7. Prepoznavnost Unije in razpoložljivost gradiva o pomoči

Na gradivu, pripravljenem med projektom, bo zagotovljena prepoznavnost Unije, predvsem z logotipom in grafično podobo iz Priročnika o komunikaciji in prepoznavnosti v okviru zunanjega delovanja Unije, vključno z logotipom za „program EU v okviru P2P za nadzor izvoza“. Pri dogodkih v tretjih državah bi morale sodelovati delegacije Unije, da bi spodbudili politično nadgradnjo in prepoznavnost.

Za dejavnosti pomoči v zvezi s PTO, določene v tem sklepu, se bo spodbujala uporaba spletnega portala EU za P2P (https://export-control.jrc.ec.europa.eu). Zato bi morala izvajalca v ustrezne dejavnosti pomoči, ki jih izvajata, vključiti informacije s spletnega portala ter spodbujati k njegovi uporabi in uporabi njegovih tehničnih orodij. Pri spodbujanju uporabe spletnega portala bi morala zagotoviti prepoznavnost Unije. Poleg tega bi bilo treba dejavnostim dati vidno mesto tudi v biltenu EU za P2P.

8. Ocena učinka

Ko bodo končane zadnje dejavnosti, določene v tem sklepu, bi bilo treba strokovno oceniti njihov učinek. Učinek bo na podlagi informacij in poročil izvajalcev ocenil visoki predstavnik v sodelovanju s COARM in po potrebi delegacijami Unije v državah upravičenkah ter z drugimi ustreznimi deležniki.

Pri državah, ki so prejele pomoč iz posebnih programov pomoči, bi bilo treba pri oceni učinka posebno pozornost nameniti številu držav upravičenk, ki so ratificirale PTO, in razvoju njihovih zmogljivosti za nadzor nad prenosom orožja. V to oceno zmogljivosti držav upravičenk za nadzor nad prenosom orožja bi morali biti zajeti predvsem priprava in izdaja ustreznih nacionalnih predpisov, izpolnjevanje obveznosti iz PTO glede prijav ter pristojnost ustreznega upravnega organa, odgovornega za nadzor nad prenosom orožja.

9. Poročanje

Izvajalca bosta pripravila redna poročila, tudi po dokončanju vsake posamezne dejavnosti. Poročila bi morala biti predložena visokemu predstavniku najpozneje šest tednov po dokončanju zadevnih dejavnosti.